

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

24 травня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 310/ко-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого – Тітова Ю.Г.,

членів Комісії: Луцюка П.С., Макарчука М.А., Прилипка С.М.,

розглянувши питання про результати кваліфікаційного оцінювання судді Оболонського районного суду міста Києва Луценка Олександра Миколайовича на відповідність займаній посаді,

встановила:

Згідно з пунктом 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом. Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади.

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) визначено, що відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади за рішенням Вищої ради правосуддя на підставі подання відповідної колегії Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Рішенням Комісії від 01 лютого 2018 року № 8/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання суддів місцевих судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді Оболонського районного суду міста Києва Луценка О.М.

Частиною п'ятою статті 83 Закону встановлено, що порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються Комісією.

Відповідно до пунктів 1, 2 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (у редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18) (далі - Положення), встановлення відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та у сукупності.

Пунктом 11 розділу V Положення встановлено, що рішення про підтвердження відповідності судді займаній посаді ухвалюється у разі отримання суддею мінімально допустимого і більшого бала за результатами іспиту, а також більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв за умови отримання за кожен з критеріїв бала більшого за 0.

Положеннями статті 83 Закону передбачено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, доброчесність.

Згідно зі статтею 85 Закону кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи:

- 1) складення іспиту (складення анонімного письмового тестування та виконання практичного завдання);
- 2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Відповідно до положень частини третьої статті 85 Закону рішенням Комісії від 25 травня 2018 року № 118/зп-18 призначено тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей під час кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді.

Луценко О.М. склав анонімне письмове тестування, за результатами якого набрав 68,625 бала. За результатами виконаного практичного завдання Луценко О.М. набрав 102 бали. На етапі складення іспиту суддя загалом набрав 170,625 бала.

Луценко О.М. пройшов тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, за результатами якого складено висновок та визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Рішенням Комісії від 23 квітня 2018 року № 93/зп-18 затверджено результати першого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Іспит», складеного 23 березня 2018 року, зокрема судді Оболонського районного суду міста Києва Луценко О.М., якого допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Згідно з положеннями статті 87 Закону з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності (далі ГРД), яка, зокрема, надає Комісії інформацію щодо судді (кандидата на посаду судді), а за

наявності відповідних підстав - висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді критеріям професійної етики та доброчесності.

Згідно з абзацом третім пункту 20 розділу III Положення під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Підпунктом 4.10.5 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Комісії від 13 жовтня 2016 року № 81/зп-16 (з наступними змінами) (далі - Регламент), передбачено, що висновок або інформація розглядаються Комісією під час співбесіди на відповідному засіданні в порядку, визначеному Регламентом та Положенням про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення.

Розгляд питання про проведення кваліфікаційного оцінювання судді Оболонського районного суду міста Києва Луценка О.М. на відповідність займаній посаді призначено Комісією на 27 червня 2018 року, 12 жовтня 2018 року та 11 квітня 2019 року. Водночас 11 квітня 2019 року до Комісії надіслано висновок Громадська рада доброчесності, затверджений 09 квітня 2019 року про невідповідність судді Оболонського районного суду міста Києва Луценка О.М. критеріям доброчесності та професійної етики.

Для надання можливості ознайомлення з висновком ГРД та відібранням додаткових пояснень відкладено розгляд питання про проведення кваліфікаційного оцінювання судді Луценка О.М.

Комісією в складі колегії 24 травня 2019 року проведено співбесіду за участі судді Луценка О.М., під час якої обговорено питання щодо показників за критеріями компетентності, професійної етики та доброчесності, які виникли під час дослідження суддівського досьє, зокрема обставин, вказаних у висновку ГРД. Інформація яка зазначена у висновку фактично збігається із Інформацією яка була предметом розгляду Комісії під час дослідження матеріалів досьє судді.

За результатами такого дослідження, Комісією 27 червня 2018 року зупинено кваліфікаційне оцінювання судді Оболонського районного суду міста Києва Луценка О.М. з метою звернення до Вищої ради правосуддя для вирішення питання про відкриття дисциплінарної справи стосовно зазначеного судді чи відмову в її відкритті, зокрема: у зв'язку із надходженням заяви Маселка Р.А. від 19 березня 2018 року щодо проведення перевірки декларації доброчесності судді за 2016 рік, а також рішенням Комісії від 12 жовтня 2018 року № 1822/ко-18 про зупинення кваліфікаційного оцінювання судді Оболонського районного суду міста Києва Луценка О.М. та звернення до Вищої ради правосуддя для вирішення питання про відкриття дисциплінарної справи стосовно зазначеного судді чи відмову в її відкритті; у зв'язку із надходженням заяви Маселка Р.А. від 05 вересня 2018 року щодо проведення перевірки пунктів 12 та 19 декларації доброчесності судді за 2016, 2017 роки.

Відповідно до пункту 1 висновку ГРД допускав дії (бездіяльність) або ухвалював рішення, обумовлені політичними мотивами, корпоративною солідарністю, маніпулюючи обставинами чи законодавством, або мав економічну, корупційну чи іншу особисту зацікавленість в ухваленні (неухваленні) певного рішення.

Зокрема, у висновку зазначено що постановою Оболонського районного суду міста Києва від 05 лютого 2014 року, ухваленою під головуванням судді Луценком О.М., у справі № 756/1006/14-п особу притягнуто до адміністративної відповідальності у виді позбавлення прав керування транспортним засобом на 3 місяці. Постановою апеляційного суду міста Києва від 17 березня 2014 року постанову від 05 лютого 2014 року скасовано, а особу звільнено від адміністративної відповідальності на підставі Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань та визнання такими, що втратили чинність деяких законів України».

Також постановою Оболонського районного суду міста Києва від 21 січня 2014 року, ухваленою під головуванням судді Луценка О.М., у справі № 756/11/14-п особу притягнуто до адміністративної відповідальності у виді позбавлення прав керування транспортним засобом на 6 місяців. Зазначену постанову також було скасовано постановою апеляційного суду міста Києва від 15 березня 2014 року.

Громадська рада доброчесності у висновку звертає увагу, що дії судді Луценка О.М. під час розгляду цих справ були предметом перевірки Вищої ради юстиції, за результатом якої було ухвалено рішення від 04 серпня 2016 року № 1927/0/15-16 про відмову у внесенні подання про звільнення з суді за порушення присяги, водночас таке рішення прийняте у зв'язку із відсутністю достатньо кількості голосів за його звільнення, а сам факт істотного порушення з боку судді встановлено і не заперечується. Окрім того в ГРД є підстави вважати, що ці рішення про покарання учасників акції протесту виносились під тиском з боку адміністрації колишнього Президента України Віктора Януковича.

Суддя пояснив, що рішення у справах на які посилається Громадська рада доброчесності у висновку були спочатку предметом перевірки Тимчасової спеціальної комісії з перевірки суддів загальної юрисдикції, а надалі Вищої ради юстиції, якою здійснювалось дисциплінарне провадження щодо судді Луценка О.М. за заявою заступника прокурора Оболонського району міста Києва від 12 грудня 2014 року.

Вищою радою юстиції 04 серпня 2016 року розглянуто висновок та матеріали перевірки, затверджений членом Вищої ради юстиції Мірошніченком А.М. за результатами якого, Вища рада юстиції рішенням від 04 серпня 2016 року № 1927/0/15-16 відмовила у внесенні подання до Верховної Ради України про звільнення його з посади за порушення присяги.

Додатково Луценко О.М. зазначає, що при розгляді справ про адміністративні правопорушення рішення виносились ним не під тиском, вони не обумовлені політичними мотивами чи корпоративною солідарністю, тому рішенням Вищої ради юстиції не встановлено таких обставин.

У пункті 2 висновку ГРД вказано, що суддя умисно або внаслідок вочевидь недбалого ставлення до виконання своїх обов'язків повідомив недостовірні відомості у декларації доброчесності, а саме, заповнюючи декларацію доброчесності судді за 2016 рік у пункті 17 суддя вказав, що ним не приймалися одноособово рішення, передбачені Законом України «Про відновлення довіри до судової влади України». У пункті 19 суддя вказав, що до нього не застосовуються заборони, передбачені Законом України «Про очищення влади» що не відповідає дійсності.

На підтвердження зазначеного Громадська рада доброчесності посилається на прийняті суддею рішення, якими осіб було притягнуто до адміністративної

відповідальності та які в подальшому були звільнені від відповідальності на підставі Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнані такими, втратили чинність, деяких законів України»

Також у пункті 12 декларації доброчесності суддя підтвердив, що ним сумлінно виконуються професійні обов'язки. Однак суддею Оболонського районного суду міста Києва Луценком О.М. не зважаючи на вимоги законодавства та Закон України «Про доступ до судових рішень» до сих пір не внесені в ЄДРСР судові рішення по вище зазначених справах, що допомогло судді уникнути люстрації і є свідченням неналежного виконання ним обов'язків судді.

Щодо питань зазначених у пункті 2 висновку ГРД Луценко О.М. пояснив, що 24 грудня 2017 року він вперше заповнив та подав декларацію доброчесності судді за 2016 рік, в якій під час заповнення пункту 17 декларації помилково зазначив «Підтверджую», що ним не приймалися рішення, передбачені статтею 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади України». Проте він не мав наміру приховувати ці дані, так як на момент подання декларацій щодо нього вже була здійснена перевірка. Крім того, він самостійно виявив допущену помилку та виправив її.

Також з приводу вказаного, Вищою радою правосуддя за зверненням Комісії щодо викладених обставин проводилася перевірка за результатами якої прийнято рішення від 05 вересня 2018 № 2817/Здп/15-18 про відмову у притягненні судді до дисциплінарної відповідальності. У своєму рішенні Вища рада правосуддя дійшла висновку, що суддею в декларації доброчесності за 2016 рік формально допущено порушення при її заповненні, що не було наслідком його умислу в розумінні правил про дисциплінарну відповідальність.

Стосовно підтвердження пункту 12 при заповненні декларації доброчесності, що суддею сумлінно виконувались професійні обов'язки, то за вказаним обставинами рішенням Комісії від 12 жовтня 2018 року № 1822/ко-18 було зупинено кваліфікаційне оцінювання судді та для перевірки підтвердження інформації недостовірності тверджень, вказаних суддею у пункті 12 та пункті 19 декларації доброчесності направлено до Вищої ради юстиції.

Рішенням Вищої ради правосуддя від 04 січня 2019 року № 3/1дп/15-19 відмовлено у відкритті дисциплінарної справи та встановлено, що в діях Луценка О.М. відсутні ознаки дисциплінарного проступку, передбаченого підпунктом 19 пункту 1 та пункту 2 частини першої статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», а саме: декларування завідомо недостовірних тверджень у декларації доброчесності та несвоєчасне надання суддею копії судового рішення для її внесення до ЄДРСР.

Громадська рада доброчесності у пункті 3 висновку вказує що суддя безпідставно не задекларував майно, дохід. Суддя не пояснив переконливо джерела походження ліквідного майна, витрат, отриманих благ (його, членів сім'ї чи близьких осіб), легальні доходи, на думку спостерігача, виникають сумніви щодо достатності для набуття майна, здійснення витрат.

Згідно із щорічною (електронною) декларацією за 2016 рік суддя з 2003 року та з 2010 року є власником земельних ділянок площею 0,65 га та 0,54 га, проте не вказав про них у паперових деклараціях за 2012, 2013 роки.

Відповідно до декларацій за 2017, 2018 роки зареєстроване місце проживання судді не співпадає з фактичним, проте в деклараціях ним вказано про оренду квартири 57,07 квадратних метра у місті Києві.

Також у висновку зазначалось про набуття батьком судді автомобіля Hyundai 2017 року випуску від 27 жовтня 2017 року вартістю 500 000 гривень.

Суддею були надані наступні пояснення. На його думку не відповідають дійсності твердження у висновку ГРД щодо отримання ним у власність земельних ділянок площею 0,65 га та 0,54 у 2003 році та в 2010 році. Вказані ділянки отримані у спадок після смерті діда 20 січня 2003 року. Але лише 20 грудня 2006 року відповідно до рішення суду за ним було визнано право власності на частини цих земельних паїв. Присвоєння кадастрових номерів та державна реєстрація потребували часу та були здійсненні в різний час, та лише у 2014 році право на спадкове майно було оформлене остаточно. Причому акт на право власності на ділянку 0,54 га отриманий у 2010 року, а на ділянку 0,65 га у 2014 року, з цих підстав він почав декларувати їх у 2014 році

У щорічних деклараціях за 2017 - 2018 роки він вказував що місце проживання не співпадає з місцем реєстрації, адже місцем реєстрації є гуртожиток, причому кімната в гуртожитку йому в користування не надавалась, відповідно суддя нею не користувався, а тому в деклараціях про це не зазначав. Так єдиним місцем проживання та користування є орендована квартира площею 57,07 квадратних метра у місті Києві.

Щодо рухомого майна придбаного у власність його батьком, Луценко О.М. пояснив, що батько займався адвокатською діяльністю, має сім'ю, та свій сімейний бюджет. На скільки відомо судді у його батька з дружиною були сімейні заощадження для придбання транспортного засобу. Також суддя зазначив, що він будь-яких прав на цей автомобіль не має, жодних довіреностей на право розпорядження, користування чи керування йому не надавалось.

Комісія у складі колегії вважає пояснення судді Оболонського районного суду міста Києва Луценка О.М. прийнятними і такими, що не дають підстав для висновку про його недобросовісність.

Заслухавши доповідача, дослідивши досьє судді, надані суддею пояснення та результати співбесіди, під час якої вивчено питання про відповідність Луценка О.М. критеріям кваліфікаційного оцінювання, колегія Комісії дійшла таких висновків.

За критерієм компетентності (професійної, особистої та соціальної) суддя набрав 388,625 бала.

Водночас за критерієм професійної компетентності Луценка О.М. оцінено колегією Комісії на підставі результатів іспиту, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди за показниками, визначеними пунктами 1-5 глави 2 розділу II Положення.

За критеріями особистої та соціальної компетентності Луценка О.М. оцінено колегією Комісії на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди з урахуванням показників, визначених пунктами 6-7 глави 2 розділу II Положення.

За критерієм професійної етики, оціненим за показниками, визначеними пунктом 8 глави 2 розділу II Положення, суддя набрав 171 бал. За цим критерієм Луценка О.М. оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-

психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься у досьє, та співбесіди.

За критерієм добросовісності, оціненим за показниками, визначеними пунктом 9 глави 2 розділу II Положення, суддя набрав 151 бал. За цим критерієм Луценка О.М. оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди.

За результатами кваліфікаційного оцінювання суддя Оболонського районного суду міста Києва Луценко О.М. набрав 710,625 бала, що становить більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв.

Таким чином, колегія Комісії дійшла висновку щодо відповідності судді Оболонського районного суду міста Києва Луценка О.М. займаній посаді.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 83-86, 88, 93, 101 Закону, пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, Положенням, Регламентом, колегія Комісії

вирішила:

визначити, що суддя Оболонського районного суду міста Києва Луценко Олександр Миколайович за результатами кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді набрав 710,625 бала.

Визнати суддю Оболонського районного суду міста Києва Луценка Олександра Миколайовича таким, що відповідає займаній посаді.

Рішення набирає чинності відповідно до абзацу третього підпункту 4.10.8 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Головуючий

Ю.Г. Тітов

Члени Комісії:

П.С. Луцюк

М.А. Макаруч

С.М. Прилипко